

**ПІДПРИЄМНИЦТВО. МЕНЕДЖМЕНТ.
МАРКЕТИНГ. ЛОГІСТИКА.****BUSINESS. MANAGEMENT.
MARKETING. LOGISTICS.**

УДК 658.153

**ОБГРУНТУВАННЯ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ**

В.І. Захарченко, д.е.н., професор

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса, Україна

Р.Г. Кіртока, к.е.н., доцент

Одеський інститут фінансів Українського Державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, м. Одеса, Україна

В.І. Захарченко, Р.Г. Кіртока. Обґрунтування інтегральної оцінки ефективності управління підприємством.

У статті розроблено концепцію вимірювання інтегральної оцінки ефективності управління розвитком промислового підприємства, що функціонує в ринковому середовищі.

Ключові слова: концепція, ефективність, інтегральна оцінка, моніторинг, управління, система, криза

В.И. Захарченко, Р.Г. Киртока. Обоснование интегральной оценки эффективности управления предприятием.

В статье разработана концепция измерения интегральной оценки эффективности управления развитием промышленного предприятия, функционирующего в рыночной среде.

Ключевые слова: концепция, эффективность, интегральная оценка, мониторинг, управление, система, кризис

V. Zakharchenko, R. Kirtoka. Rationale for evaluating the effectiveness of the integrated management of the enterprise.

The paper deals with a concept of measurement of the integral estimation of the development management of a production company operating within a market environment.

Keywords: concept, efficiency, integrated assessment, monitoring, management, system crisis

Рішення проблеми об'єктивного обчислення витрат і результатів діяльності господарюючих суб'єктів передбачає наукове обґрунтування кількісного виміру оцінки ефективності їх управління, у тому числі управління розвитком промислового підприємства. Наукове обґрунтування рішення даної проблеми є актуальним предметом дослідження науки управління.

Постановка проблеми

Підвищення ефективності функціонування, в тому числі розвитку підприємств промислового комплексу, є актуальною проблемою і передбачає вирішення низки теоретичних і методологічних проблемних питань обґрунтування методів обчислення витрат, ефекту та оцінки ефективності системи управління їх економічним зростанням і соціально економічним розвитком. Насамперед це стосується уточнення змісту економічної категорії прояву ефекту, витрат і ефективності стосовно до сучасних умов реалізації ринкових відносин, розкриття механізму функціонування промислового підприємства як соціально-економічної системи, дослідження та врахування впливу зміни системи якості управління і структурних змін як значущих чинників впливають на зміну результатів ефективності господарювання підприємств, обґрунтування критеріїв і методів обчислення оцінки ефективності системи управління розвитком підприємств промислового комплексу.

Метою статті є спроба обґрунтування можливості інтегрованої системи управління та використання системи моніторингу за допомогою яких можна досягти вирішення основних проблем, реа-

гуючи на негативні зміни в найкоротші строки та вивести підприємство з кризи.

Аналіз публікацій

При написанні даної статті були використані роботи наступних вчених: Богатінова Ю. і Швандара В. [1], Валдайцева С. [1], Грузнова І. [3], Захарченка В. [4], Миколаєва М. [6], Чистова Л. [7] та ін. Водночас залишаються невирішеними питання розробки концепції обґрунтування обчислення методу оцінки ефективності управління розвитком промислового підприємства, яка заснована на ресурсному підході, застосування якого підвищує якість управління процесом розвитку підприємства, можливості економічного аналізу та об'єктивність оцінки процесів забезпечення життєдіяльності, росту і розвитку підприємств в ринковому середовищі в їх комплексній взаємозв'язку з урахуванням прояву економічного, соціального та екологічного ефектів.

Виклад основного матеріалу дослідження

Таблиця 1. Основні економічні показники діяльності СП «Одеські дріжджі», тис. грн.

Показники \ Рік	2009 р.	2010 р.	2011 р.
Виторг (дохід від реалізації)	50938	42358	47017
Чистий дохід	42562	35609	39453
Собівартість реалізованої продукції	34990	33526	36734
Валовий прибуток	7572	2083	2719
Інші доходи	418	1773	543
Адміністративні витрати	1620	2148	2055
Витрати на збут	3534	3791	4049
Інші операційні витрати	1202	2535	1631
Прибуток (збиток)	1611	-4692	-4473
Прибуток після сплати податків	875	-	-

Ефективність господарюючих суб'єктів економіки, у тому числі підприємств промислового комплексу, є загальною категорією економічної науки і ключовим поняттям господарської практики. Дана категорія послідовно розвивається і поступово уточнюється її зміст. Поняття і категорія «ефективність» тісно пов'язані з поняттям і категорією «ефект», але, незважаючи на змістову близькість, не збігаються. Поняття «ефект» відображає абсолютний (позитивний чи негативний) результат господарської діяльності, процесу управління, бізнес-процесу, заходи. Під ефективністю ж розуміється цілеспрямована і успішна господарська діяльність або процес управління, в той час як під поняттям недостатньо ефективної діяльності – лише цілеспрямована і не результативна діяльність підприємства.

На відміну від ефекту поняття ефективність характеризує необхідність визначення оцінки мети виробництва, процесу або управління і є відносною величиною, відображаючи ступінь планованих (фактично використовуваних) ресурсів або зроблених витрат для досягнення планованого (фактичного) ефекту. При цьому кількісні характеристики ефекту ефективності можуть бути як

У даному дослідженні автор вибрав за основну мету – побудова на промисловому підприємстві інтегрованої системи управління, використовуючи інтегральну оцінку ефективності його менеджменту. Інтегрована система управління є комплексним механізмом управління підприємством, що складається з наступних блоків:

I – аналітичний блок - система формалізованої обробки облікових даних для цілей прийняття управлінських рішень;

II – обліковий блок - система документу - обігу для інформаційного забезпечення управлінських рішень;

III – організаційний блок – структура управління для забезпечення процесу управлінського та фінансового планування. Як об'єкт дослідження виступає СП «Одеські дріжджі», основні економічні показники виробничої та ринкової діяльності представлено у таблиці 1.

односпрямованим, так і різноспрямованими. Величина ефекту, наприклад може зростати ціною великих витрат (ресурсів), а ефективність при цьому може знижуватися або залишатися незмінною, якщо темпи зростання ефекту і витрат (ресурсів) будуть збігатися.

Найчастіше зміст економічної категорії «ефективність» зводять лише до ефективності виробництва, і в цих умовах оцінку ефективності управління правомірно розглядати тільки як елемент оцінки ефективності управління виробництвом. Однак зміст поняття ефективності неправомірно зводить в умовах ринкових відносин тільки до виробництва, адже ефективність відображає і інші сторони системи управління підприємством – ефективність праці, управління, розподіл ресурсів, економічного зростання, інноваційної діяльності, соціальної ефективності та інші складові.

Таким чином, поняття ефективності неправомірно зводить тільки до економічних параметрів оцінки ефективності управління виробництвом як співвідношення обсягу виробництва або реалізації промислової продукції (робіт, послуг, товарів) до відповідних витрат або ресурсів обумовлює даний ефект. Це змістовна, але ще не

повна характеристика оцінки ефективності, що відображає ефективність управління промисловим виробництвом з позиції її оцінки тільки з боку внутрішнього середовища підприємства і тільки її економічної та соціальної складової.

На обстежуваному підприємстві - СП «Одеські дріжджі» – в першу чергу, з точки зору поставленої мети, цікавили фінансові показники, аналіз яких представлений у таблицях 2,3,4.

Таблиця 2. Обчислення фінансово-економічних показників СП «Одеські дріжджі»

Показник \ рік	2009 р.	2010 р.	2011 р.	Рекомендовані значення
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,55	0,21	0,14	0,2-0,5
Коефіцієнт уточненої ліквідності	1,51	1,09	0,94	0,6-0,9
Загальний коефіцієнт ліквідності	2,16	1,93	1,45	2-3
Оборотний капітал	5528	4798	2289	-
Коефіцієнт маневровості	0,16	0,16	0,09	0,2-0,5
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,54	0,48	0,31	

Таблиця 3. Аналіз фінансової стійкості СП «Одеські дріжджі»

Найменування показника	Призначення	Результати показників		Рекомендовані значення	Відхилення
		2010 р.	2011 р.		
Коефіцієнт незалежності	Показує долю власних засобів в загальній сумі коштів підприємства	0,85	0,83		-0,02
Коефіцієнт фінансової стійкості	Показує питому вагу постійних і довгострокових джерел фінансування в загальному об'ємі джерел підприємства	0,85	0,83	0,8-0,9	-0,02
Коефіцієнт фінансування	Показує співвідношення власних і позикових засобів підприємства	5,77	4,93		-0,84
Коефіцієнт інвестування	Характеризує міру вкладення власних засобів в нерухомість підприємства	1,19	1,1		-0,09
Коефіцієнт прогнозу банкрутства	Визначає питому вагу оборотного капіталу в загальному об'ємі засобів підприємства	0,14	0,08	-	-0,06

Разом з тим, промислове підприємство постійно взаємодіє із зовнішнім середовищем, тому в структурі категорії «ефективності» повинна мати місце і характеристика оцінки його взаємин із зовнішнім середовищем. У цьому зв'язку рішення проблеми вимірювання оцінки ефективності управління процесом розвитку промислового підприємства необхідно розглядати з позиції управління підприємством як еколого-соціальної економічної системи. Зокрема, з предметом дослідження та оцінки правомірно розглядати екстернарії, притаманні або у вигляді додаткових витрат (коли промислове виробництво завдає шкоди довкіллю або іншим виробникам), або у вигляді вигод третіх осіб.

Отже, вирішення проблеми вимірювання оцінки ефективності системи управління розвитком промислового підприємства слід розглядати в сучасному поданні не тільки з позиції оцінки ефективності управління розвитком підприємства як економічної системи, але і як соціально-економічної системи, а системно і більш ефективно - як еколого-соціально-економічної системи. У цьому зв'язку осмислення економічної категорії ефекти-

вності управління розвитком промислового підприємства як еколого-соціально-економічної системи обумовлює необхідність виділення економічної та соціальної ефективності функціонування і розвитку підприємства в комплексі заходів, що відображають екологічні процеси. Якщо економічна складова ефективності характеризує співвідношення економічних ефектів (результатів) з витратами або ресурсами, необхідними для досягнення цих ефектів (результатів), то соціальна складова повинна відображати ступінь досягнення соціальних параметрів, а розглядаються в єдності вони визначають необхідність вимірювання оцінки соціально-економічної ефективності управління розвитком підприємства в комплексному взаємозв'язку з екологічними процесами. У цьому зв'язку слід зазначити, що питання інтегрального співвідношення та врахування взаємозв'язку економічної, соціальної, соціальної та екологічної складових ефективності ще не отримали однозначного тлумачення в сучасній економічній науці і практиці.

З точки зору оптимізації рівня економічної ефективності управління розвитком підприємства

його економічна мета господарювання може виражатися в максимізації цільового результату при прийнятному рівні витрат (ресурсів) або

мінімізації витрат (ресурсів) при заданому результаті.

Таблиця 4. Ущільнений аналітичний баланс – нетто СП «Одеські дріжджі»

Показники	2009 р.		2010 р.		2011р.	
	Тис. грн.	%	Тис. Грн.	%	Тис. Грн.	%
1. Нерухомість Всього	29071	73,83	25109	71,56	23051	75,6
2. Поточні активи Всього	10304	2617	9979	28,44	7430	24,38
У тому числі						
Виробничі запаси	2405	21,28	3289	29,96	1810	24,36
Грошові кошти	2630	23,43	1077	9,8	700	9,42
Дебіторська заборгованість	4555	40,3	4546	41,41	4132	55,6
3. Власний капітал Всього	34599	87,87	29907	85,23	25340	83,13
4. Позиковий капітал Всього	4777	12,13	5181	14,77	5141	16,87
У тому числі:						
Кредиторська заборгованість	4777	12,13	5181	14,77	5141	16,87

При оцінці соціальної ефективності враховуються соціальними цілями і ефектами можуть бути корпоративна безпека, соціальна стабільність на підприємстві, створення і розвиток сприятливого психологічного клімату серед співробітників підприємства, розвитку системи підвищення кваліфікації персоналу та придбання нових знань і навичок у професійній діяльності та ін. У ряді випадків економічні та соціальні цілі можуть бути сумісними і односпрямованими, але часто вони можуть суперечити або взаємовиключні один одного (мати негативні ефекти).

У цьому випадку необхідні розробка і реалізація спеціальної політики підприємства за погодженням цілей та усунення протиріч. Позитивною оцінкою в обґрунтуванні наукових підходів вирішення цієї проблеми заслуговують результати зарубіжних дослідників. Для узгодження економічних і соціальних цілей пропонується знайти прийнятні умови реалізації в економічному плані максимальної ефективності, намагаючись наблизитися до цього, наскільки це можливо.

Українські дослідники звертають увагу і на іншу, прямо протилежну можливість, при якій реалізація максимальної соціальної ефективності на підприємстві створює передумови для зростання якості і продуктивності праці, поліпшення використання інших факторів виробництва для підвищення економічної ефективності [25]. Інший підхід до оцінки ефективності управління розвитком підприємства полягає з нашої точки зору в тому, що в методологічному плані і на практиці необхідний облік як бажаних, так і реально створених економічних, соціальних та екологічних ефектів (результатів) з метою підвищення об'єктивності оцінки ефективності соціально-економічних систем як нерівноважних систем.

Дослідження проблеми об'єктивності оцінки ефективності управління розвитком підприємств як господарських систем, що безперервно розвиваються в умовах загальної економічної нерівноваги обумовлює необхідність обґрунтування вибору відповідних критеріїв і показників оцінки ефективності. З позиції сучасної теорії управління об'єктивність оцінки ефективності управління господарюючим суб'єктом (проектом, процесом) визначається відповідно до виразу.

Даний теоретичний підхід є базовим і розділяється нами. При цьому предметом наукової дискусії є обґрунтованість змісту характеристики «цінність витрат». Отже, об'єктивність вимірювання оцінки ефективності управління досліджуваним процесом чи явищем визначається ступенем наукового обґрунтування результату і витрат, об'єктивністю тлумачення характеристики їх цінності. З методологічної точки зору обґрунтуванням оцінки ефективності (проекту, процесу, управлінської діяльності підприємства тощо) слід розглядати методологічні принципи, що відображають обґрунтованість методів вимірювання оцінки ефективності управління розвитком підприємства і наукову обґрунтованість співвідношення результату і витрат на управління даним процесом в діяльності підприємства, яке ми розглядаємо як еколого-соціально-економічну систему.

Розділювана нами концепція вирішення проблеми вимірювання оцінки ефективності управління розвитком промислового підприємства відображає ресурсний підхід. Суть його в тому, що головною проблемою економіки підприємства (кореспондуючої з головною проблемою національної та регіональної економіки) є обмежені ресурси та необхідність їх ефективного використання. За основу складових ресурсів прийнята класична модель процесів виробництва, яка відображає облік сукупності застосовуваних засобів вироб-

ництва (засобів і предметів праці) та робочої сили [4,7]. Звідси виток наукової дискусії.

З позиції логіки розвитку економічної теорії, теорії управління розвитком економічних систем і логістики немає підстави вважати, що згідно з класичною моделлю матеріального виробництва готова промислова продукція є результатом використання засобів і предметів праці, а також робочої сили і що дана модель є єдино правильною і науково обгрунтованою. Альтернативою класичної моделі пропонується концепція, згідно з якою розвиток людської цивілізації характеризується реалізацією людиною своїх можливостей у застосуванні енергії, запозиченої у природи, і, отже, великих можливостей, ніж використання енергії лише «робочої сили» (згідно з класичною моделлю).

На цій підставі українські дослідники [3] показують з позиції логістики неадекватність класичної моделі оцінки ефективності процесів виробництва матеріальних благ поза обліком взаємодії трьох компонентів: «речовини», «енергії», «інформації». Даний підхід орієнтований на уточнення характеристики «цінності витрат» вихідної моделі (1) і не стосується уточнення «цінності результату» та відповідних методологічних принципів.

Розглянута нами концепція заснована на реалізації наступних методологічних принципів, дотримання яких спрямоване на вирішення проблеми вимірювання та оцінки ефективності управління розвитком промислового підприємства:

- принципу обліку повноти і порівнянності прогнозованого (фактичного) економічного, соціального та екологічного ефекту (результату) управління підприємством, в тому числі управління розвитком підприємства та управлінських ресурсів (прогнозованої або фактичної частки сукупності враховуються ресурсів у складі матеріальних, трудових, фінансових, інформаційних, організаційних, технологічних тощо), застосування яких обумовлює отримання очікуваного (фактичного) ефекту;
- принципу порівнянності, що виключає неоднакову в часі цінність одноразових і поточних витрат (ресурсів) і неспівмірність застосовуваних одиниць виміру прогнозованих ефектів і управлінських ресурсів;
- принципу комплексного підходу, який проявляється в необхідності комплексного обліку всієї сукупності (планованих) ефектів (економічних, соціальних, екологічних) і управлінських ресурсів, які обумовлюють отримання очікуваних ефектів;
- принципу диференціації потенційних видів складових економічної категорії ефективності стосовно до управління процесом розвитку підприємства (ефекту, ефективності, результативності, різновидів ефекту і ефективності); на відміну від поняття ефективності

під результативністю нами розуміється ступінь досягнення поставленої мети в управлінні процесом розвитку підприємства - це може бути рівень конкурентоспроможності підприємства, зміна структури собівартості будівельної продукції, зміна якості руху і використання ресурсів та ін.

Проходження рекомендованим принципам комплексності та диференціації обумовлює доцільність у класифікації врахованих ефектів і видів виділяються системи управління розвитком підприємства (табл. 5).

Згідно слідування принципу комплексного підходу до управління розвитком підприємства складовими ресурсного потенціалу в забезпеченні процесів життєзабезпечення і розвитку підприємства розглядаються:

- вартість основного капіталу (K_{oc}), задіяного у виробництві та реалізації промислової продукції (робіт, послуг), що включає вартість основних засобів (O_c) і нематеріальних активів (H_m), що значаться на балансі підприємства за ринковою вартістю, а також інвестиції в основний капітал на розвиток виробничої бази промислових підприємств, величина яких враховується в оновленій складовій основного капіталу;
- вартість матеріальних оборотних засобів за цінами, врахованим в бухгалтерській звітності підприємства (вартість оборотного капіталу - K_{ob});
- вартісна оцінка робочої сили у вигляді витрат на оплату праці працівників будівельного підприємства, а також вартісна оцінка витрат на відтворення робочої сили (в сукупності характеризує підсумкову оцінку вартості використання людського капіталу - $K_{ч}$).

У цьому зв'язку інтегральну оцінку прогнозованої (планованої, фактичної) величини ефективності управління розвитком промислового підприємства як еколого-соціально-економічної системи (E_{fi}) рекомендується визначати згідно виразу (1):

$$E_{fi} = \frac{E_e + E_c + E_k}{K_1 \cdot (K_{oc} + K_{ob} + K_{ч})} = \frac{E_e e_c}{K_e e_c K_1} = \frac{V_{ДС} K_2}{K_{сум} K_1}, \quad (1)$$

де K_1 – коефіцієнт, що відображає частку загального ефекту (економічного, соціального, екологічного) - результату управління розвитком підприємства в складі валової доданої вартості підприємства, обумовленого рівнем інтенсифікації промислового виробництва;

$V_{ДС}$ – річна валова додана вартість виробництва та реалізації промислової продукції (робіт, послуг) підприємства у вартісному вираженні (планована або фактична) за ринковою вартістю, що відображає сукупний результат інтенсифікації та екстенсифікації рівня економічного зростання, в тому числі розвитку підприємства з урахуванням економічного, со-

ціального та екологічного ефектів процесу управління розвитком підприємства.

Реалізація цього підходу було апробовано на СП «Одеські дріжджі» та представлено у вигляді схеми (рис. 1)

Таблиця 1. Оформлення первинних документів для розподілу накладних витрат

Класифікаційний признак	Вид виділеної системи управління розвитком підприємства	Вид ефекту (розрахунки за рік)	Вид оцінки ефективності управління розвитком підприємства
1. Економічні процеси	(1) – Управління розвитком підприємства як економічною системою	(2) – Економічний ефект (Ee)	(1) – Оцінка ефективності управління економічним зростанням та економічним розвитком підприємства
2. Соціальні процеси	(1, 2) – Управління розвитком підприємства як соціально-економічною системою	(2) – Соціальний ефект (Eс) (1, 2) – Соціально-економічний ефект	(2) – Оцінка ефективності управління соціальним процесом (1, 2) – Оцінка ефективності управління розвитком підприємства як соціально-економічною системою
3. Екологічні процеси	(1, 2, 3) – Управління розвитком підприємства як еколого-соціально-економічною системою	(3) – Екологічний ефект (Eек) (1, 2, 3) – Еколого-соціально-економічний ефект (Eесе)	(3) – Оцінка ефективності управління екологічним процесом (1, 2, 3) – Оцінка ефективності управління процесом розвитку соціальної відповідальності бізнесу перед робітниками та екологічним середовищем

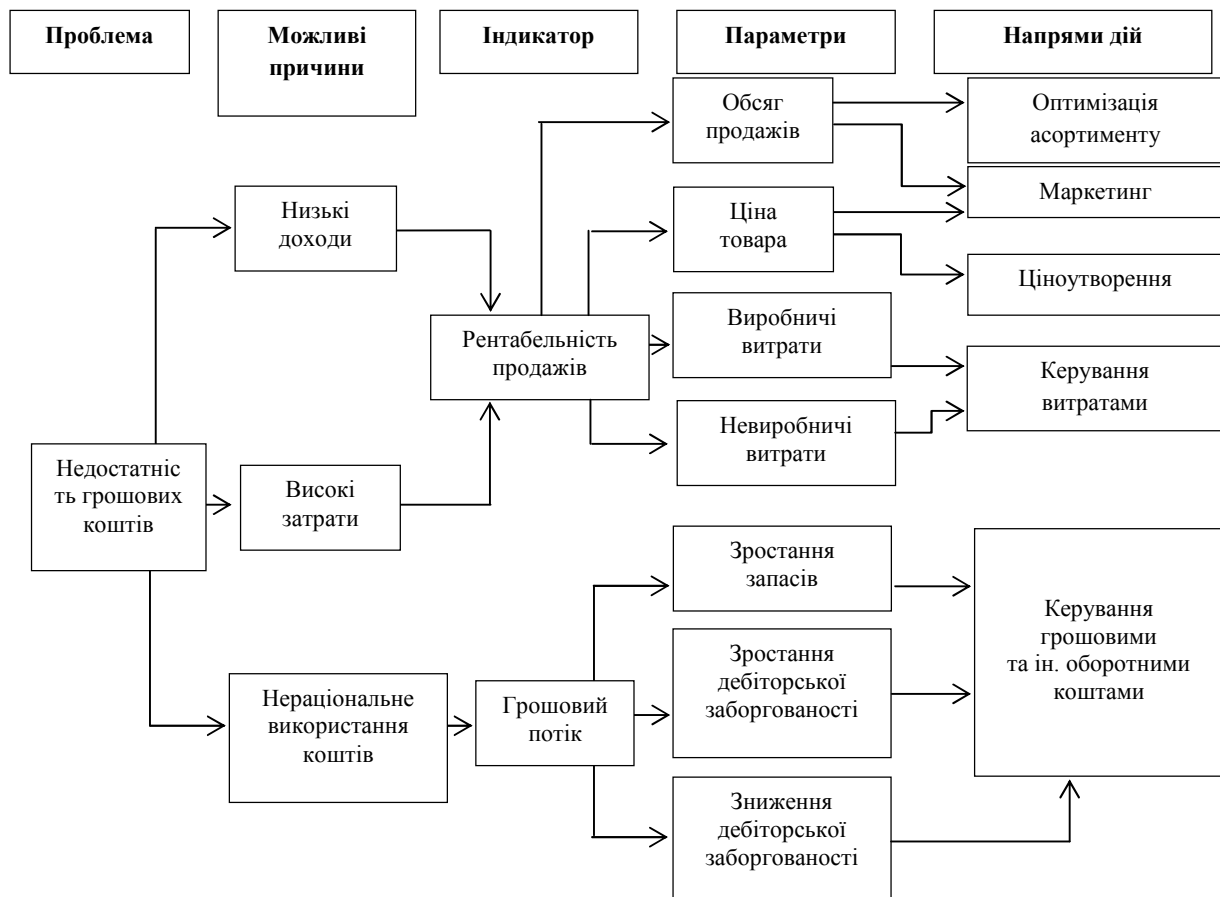

Рис. 1. Використання результатів аналізу для прийняття управлінських рішень

Рекомендований метод обчислення розрахункової величини інтегральної оцінки ефективності характеризує, в нашому розумінні, більш об'єктивне визначення значення величини ресурсовіддачі рівня управлінського потенціалу розвитком підприємства з урахуванням пропонованої класифікації видів оцінок ефекту та ефективності в системі управління процесом розвитку промислового підприємства, що розглядається з позиції еколого-соціально-економічної системи. Однак алгоритм розрахунку (1) не відображає повною мірою дію принципу порівняності, так як в знаменнику підсумовуються одноразові і поточні витрати. Тому уточнена оцінка може визначатися за формулою

$$E_{fi} = \frac{ВДС \cdot K_2}{[(OC \cdot E_{н'} + H_m \cdot E_{н''}) + K_{об} + K_{ч}] \cdot K_1}, \quad (2)$$

де E' – нормативний коефіцієнт ефективності за основними засобами;

E'' – те ж саме по нематеріальним активам.

Окремими випадками інтегральної оцінки ефективності управління розвитком підприємством можуть розглядатися наступні методи оцінки:

1) Метод оцінки ефективності управління процесом використання в діяльності підприємства трудового потенціалу ($I_{o.p}$) відповідно до виразу (3):

$$I_{o.p} = \frac{ВДС \cdot K_2}{Ч}, \quad (3)$$

де ВДС – валова додана вартість за обсягом складально-монтажних робіт, що виконуються власними силами підприємства (по виручці від реалізації промислової продукції (робіт, послуг) у вартісному вираженні), обумовлена впливом факторів інтенсифікації та екстенсифікації промислового виробництва;

Ч – Середньооблікова чисельність працівників підприємства.

2) Метод оцінки ефективності управління процесом використання потенціалу основного і оборотного капіталу ($I_{o.p'}$) відповідно до виразу (4):

$$I_{o.p'} = \frac{ВДС \cdot K_2}{(OC \cdot E_{н'} + H_m \cdot E_{н''}) + K_{об}}, \quad (4)$$

Список літератури:

1. Богатин Ю.В. Оценка эффективности бизнеса и производства : [уч. пособие] /Ю.В. Богатин, В.А. Швандар . – М.: Финансы, 2001. – 254с.
2. Валдайцев С.В. Оценка бизнеса и управление стоимостью предприятия : [уч. пособие] / С.В. Валдайцев. – М. : ЮНИТИ, 2002. – 720с.

Прояв обліку впливу компонента «енергії» в моделі процесів виробництва матеріальних благ ще належить осмислити і навчитися давати їй об'єктивну оцінку. У нашому уявленні дана компонента може бути затребувана при аналізі та оцінці зміни доданої вартості в якості фактора, що впливає в наступній рекомендованій трьохфакторній моделі (5), що відбиває результат управління ростом і розвитком підприємства в комплексній їх взаємозв'язку:

$$ВДС = K_{сум} \frac{K_{квт-ч} - ч}{K_{сум}} \cdot \frac{ВДС}{K_{квт-ч}}, \quad (5)$$

де $\frac{K_{квт-ч}}{K_{сум}}$ – питома величина

енергоозброєності матеріальних, трудових і фінансових ресурсів у розрахунку на одиницю сукупності застосовуваних ресурсів (кВт-ч/грн);

$\frac{ВДС}{K_{квт-ч}}$ – питома величина енерговіддачі

споживаної енергетичної потужності при виробництві доданої вартості промислового підприємства;

ВДС – річна валова додана вартість виробництва та реалізації промислової продукції (робіт, послуг) будівельного підприємства.

Висновки

Запропонована концепція обґрунтування обчислення методу оцінки ефективності управління розвитком промислового підприємства заснована на ресурсному підході, застосування якого підвищує якість управління процесом розвитку підприємства, можливості економічного аналізу та об'єктивність оцінки процесів забезпечення життєдіяльності, росту і розвитку підприємств в ринковому середовищі в їх комплексній взаємозв'язку з урахуванням прояву економічного, соціального та екологічного ефектів.

Завдяки можливості інтегрованої системи управління та використання системи моніторингу можна досягти вирішення основних проблем, реагуючи на негативні зміни в найкоротші строки та вивести підприємство з кризи, а далі, продовжуючи роботу у тому ж напрямку, досягти лікуючих позицій на вітчизняному ринку.

3. Грузнов И.И. Эффективные организационно-экономические механизмы управления (теория и практика)/И.И. Грузнов. – Одесса : Полиграф, 2009. – 528с.
4. Захарченко В.И. Комплексная оценка эффективности внедрения инноваций /В.И. Захарченко // Економіка та держава. – 2004. – №11. –С.23-31.
5. Методика визначення економічної ефективності витрат на наукові дослідження і розробки та їх впровадження / керівник НДР проф. Александрова В.П. – К.: ІЕП НАНУ, 1998. – 56с.
6. Николаев М.В. Теоретико-методологические проблемы формирования эффективных хозяйственных систем М.В. Николаев. – Казань: изд-во Казанск. Ун-та, 2004. – 324с.
7. Чистов Л.М. Теория эффективного управления социально-экономическими системами. Основа экономической науки. [Изд. 2-е, уточненное и дополненное.] / Л.М. Чистов. – СПб: Астерион, 2009. – 680с.

Надано до редакції 29.11.2013

Захарченко Віталій Іванович / V. Zakharchenko
vizach@mail.ru

Кіртока Руслан Гордійович / R. Kirtoka

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

Обґрунтування інте-гральної оцінки ефективності управління підприємством. [Електронний ресурс] / В.І. Захарченко, Р.Г. Кіртока. // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 5 (10). – С. 62-69. – Режим доступу до журн.: <http://www.economics.opu.ua/files/archive/2013/n5.html>